ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การพัฒนาภาวะผู้นำด้านการวิจัยทางการพยาบาลของ ศาสตราจารย์ ดร. สมจิต หนุเจริญกุล

ชื่อผู้เขียน

นางสาวจรีรัตน์ ธาราสุข

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์อุคมรัตน์ สงวนศิริธรรม ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ กรรมการ รองศาสตราจารย์เรมวล นันท์ศุภวัฒน์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. รัตนาวดี ชอนตะวัน กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. สุสัณหา ยิ้มแย้ม กรรมการ

าเทคัดยค

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำค้านการวิจัยทาง การพยาบาลของ ศาสตราจารย์ คร. สมจิต หนุเจริญกุล โคยประยุกต์ระเบียบวิธีกรณีศึกษา ร่วมกับ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติสาสตร์ในการรวบรวมข้อมูล ทำการสัมภาษณ์ศาสตราจารย์ คร. สมจิต หนุเจริญกุล และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวน 37 คน โดยใช้แนวคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อนำไป สู่การเจาะลึกในประเด็นที่ต้องการ รวมทั้งการสำรวจหลักฐาน เอกสารข้อมูลต่าง ๆ ทำการรวบรวม ข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2542 ถึงมีนาคม พ.ศ. 2543 ข้อมูลคังกล่าวได้รับการตรวจสอบ ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือได้โดยวิธีการตรวจสอบความถูกต้องค้านข้อมูล และให้ ศาสตราจารย์ คร. สมจิต หนุเจริญกุลตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง ข้อมูลที่รวบรวมได้ทำการวิเคราะห์ โดยการจำแนกเป็นหมวดหมู่และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเหล่านั้น เพื่ออธิบาย การพัฒนาภาวะผู้นำค้านการวิจัยทางการพยาบาลของศาสตราจารย์ คร. สมจิต หนุเจริญกุล ผลการ ศึกษาพบว่า

ในด้านแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านการวิจัยทางการพยาบาล ศาสตราจารย์ ดร. สมจิต หนุเจริญกุล มีแนวคิดว่านักวิจัยทางการพยาบาลทุกคนสามารถเป็นผู้นำด้านการวิจัยทางการ พยาบาลได้ แต่สมควรต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก เพื่อเสริมศักยภาพในการพัฒนา องค์ความรู้ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และสามารถเป็นแหล่งอ้างอิงในสาขาที่เชี่ยวชาญได้

สำหรับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการวิจัยทางการพยาบาลของสาสตราจารย์ ดร. สมจิต หนุเจริญกุล ประกอบด้วย 1) การกล่อมเกลาทางสังคม โดยสถาบันครอบครัวจะเสริมสร้าง ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การบริหารเวลา และความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จของงาน ในขณะที่สถาบันการศึกษาเสริมสร้างภาวะผู้นำ ความกล้าแสดงออก และการคิดแบบมีเหตุผล 2) การได้รับแบบอย่างที่ดีในเรื่องความขยัน ความซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลาจากบิดาและเพื่อนของ บิดา การทำงานด้วยเหตุผลและมีระบบ รวมทั้งทักษะในการแก้ปัญหาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและ ครูกลินิก 3) การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนจบการศึกษาระดับปริญญาเอก 4) การได้มีโอกาส ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการพยาบาล เช่น ด้านการสอน การเขียนตำราทางการพยาบาล รวมทั้งบทความวิชาการทางการพยาบาล และการปฏิบัติงานในบทบาทผู้นำ ซึ่งวิธีคังกล่าวได้ ร่วมกันส่งเสริม และพัฒนาไปสู่การเป็นผู้นำด้านการวิจัยทางการพยาบาลของศาสตราจารย์ ดร. สมจิต หนุเจริญกุล

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาภาวะผู้นำค้านการวิจัยทางการพยาบาลของ
สาสตราจารย์ คร. สมจิต หนุเจริญกุลไม่เค่นชัค ที่ปรากฏจะเป็นอุปสรรคทางค้านวิชาการ คือ
กวามไม่ชัคเจนของสาสตร์ทางการพยาบาล สมาชิกในวิชาชีพการพยาบาลขาคทักษะในการ
ประยุกต์ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็มในการปฏิบัติ รวมทั้งความไม่ชัคเจนของการผลิตใน
ระคับบัณฑิตศึกษาที่จะเน้นการเป็นนักวิจัยหรือนักปฏิบัติทางการพยาบาล แต่ด้วยความมุ่งมั่น
ของท่าน รวมทั้งสถาบันที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และให้โอกาส จึงทำให้ท่านมี
กวามพยายามที่จะพัฒนาการวิจัยทางการพยาบาลต่อไป

ผลการศึกษาชีวประวัติของศาสตราจารย์ คร. สมจิต หนุเจริญกุลครั้งนี้ทำให้เกิดการ เรียนรู้ และได้เห็นแบบอย่างที่ดีของผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการวิจัยทางการ พยาบาล ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลต่อไป Thesis Title

Leadership Development in Nursing Research of

Professor Dr. Somehit Hanucharurnkul

Author

Miss Jareerat Tharasook

M.N.S.

Nursing Administration

Examining Committee

Assoc. Prof. Udomrat Sangounsiritham Chairman
Asst. Prof. Dr. Chawapompan Chanprasit Member
Assoc. Prof. Raymoul Nantsupawat Member
Asst. Prof. Dr. Ratanawadee Chontawan Member
Asst. Prof. Dr. Susanha Yimyam Member

Abstract

The main focus of this descriptive study was to describe the leadership development in nursing research of Professor Dr. Somchit Hanucharurnkul through an application of case study and historical research methodology. Professor Dr. Somchit Hanucharurnkul and 37 involved persons were included as the respondents of the study. Data were collected by qualitative interviewing using open-ended questions to be the guideline for probing. In addition, relevent articles and documents during October 1999 to March 2000 were also examined. Data were validated using data triangulation and were approved by Professor Dr. Somchit Hanucharurnkul. Obtained data were analyzed using data categorization and developed the association of such data so as to explain the description of the results.

The major findings revealed that regarding the concept of leadership in nursing research, Professor Dr. Somchit Hanucharurnkul thought that a nursing researcher could be a

leader in nursing research, but should have a doctoral degree in nursing, so as to be able to strengthen their potentiality in the development of body of knowledge, and be a reference in a speciality area.

There were a variety strategies concerning leadership development in nursing research of Professor Dr. Somchit Hanucharurnkul. These included 1) socialization both from family and educational institute. The socialization from family could enable Professor Dr. Somchit Hanucharurnkul to develop her self responsibility, self discipline, time management, and commitment to success, while that from educational institute could enable her to be leadership, assertiveness, and reasoning person; 2) role model from father and father's friend in terms of being diligence, honesty, and punctuality. Besides, Professor Dr. Somchit Hanucharurnkul also received the good model regarding working logically and systematically as well as problem solving skills from advisor and clinical instructor; 3) continuous self development uptill the completion of doctoral degree and onwards; and 4) opportunity to work about nursing research such as teaching, writing nursing text books as well as nursing article, and being a leader. All of these strategies complement each other to enhance Professor Dr. Somchit Hanucharurnkul to be a leader in nursing research.

The difficulties and problems concerning the leadership development in nursing research of Professor Dr. Somchit Hanucharurnkul were related to academic difficulties of clarifying of nursing as a separable science, lack of skills among nursing profession to adopt Orem's Theory into practice, and clarifying of the outcome of master degrees as ethier researcher or practitioner. However, with her commitment, supportive and opportunity from institutes, she continuously attempted to develop nursing research.

Hence, the findings of this study indicate that the history of Professor Dr. Somehit Hanucharurnkul provides a model for the development of leadership in nursing research.